

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਗਰੇਵਰ ਜੇ.ਜੇ.

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ ਭਾਟੀਆ , ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1955 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 106-ਪੀ।

1957 ਨਵੰਬਰ, 20ਵੀਂ

ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ (1936 ਦਾ IV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 17—ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਖਾਰਜ—ਇਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲ—ਕੀ ਸਮਰੱਥ—ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੱਜ, ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ 6 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਰਾਏ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ।

ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 23 ਮਈ, 1955 ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੰਗਰੂਰ, ਮਿਤੀ 10 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਦਯਾ ਸਰੂਪ ਨਹਿਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਦਯਾ ਕੀਸ਼ਾਨ ਪੁਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰ. ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ 13 ਜਨਵਰੀ 1954 ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਕੁੱਲ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 2 ਨਵੰਬਰ, 1954 ਤੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਟੌਤੀਆਂ ਵਜੋਂ 630। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੱਖ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 14 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੌਰਾਨ ਅੱਧੀ ਤਨਖਾਹ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 17(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ, 1936 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 10 ਮਾਰਚ, 1955 ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 23 ਮਈ, 1955 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17(1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿੱਖਿਅਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ, ਪਹਿਲੀ, ਧਾਰਾ 115, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ., ਅਤੇ ਦੂਜੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿਦਵਾਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਕੋਲ ਯੋਗ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ- ਭਾਵੇਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ,' ਪਹਿਲਾ ਮੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਹਾਜ਼ੀ ਉਮਰ ਬਨਾਮ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਐਨ.ਡਬਲਯੂ.ਰੇਲਵੇ (1), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ 'ਦਿਸ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਸ ਸੀ.ਐਸ. ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਥਾਰਟੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਨੈਕਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।" ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹ 'ਦਿਸ਼ਾ' ਨਹੀਂ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1941 ਸਿੰਧ 191.

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਬੰਬ 75

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੀਖਣ ਨੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਓਬਿਟਰ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਮਾਮਲਾ ਏ.ਸੀ. ਅਰੁਮੁਘਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਵਾਹਰ ਮਿੱਲਜ਼, ਲਿਮਿਟੇਡ, ਸਲੇਮ ਜੰਕਸ਼ਨ (1) ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ 'ਦਿਸ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਫਿਰ ਗੱਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਚਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੇਮਾ ਨੰਦ ਬਨਾਮ ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (2), ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ. ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਪੀ. ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਨਿੰਗ ਸੈਂਡ ਫੋਰਮੈਨ ਈ.ਆਈ. ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (3) ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਥਾਮਸ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 15(ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 3) ਜਾਂ (4)। ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 Mad. 79

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1943 All. 243

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1946 Oudh 148

ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਲਿਆ ਹੈ ਵਿੱਚ ਰਾਜੇਂਦਰਨਾਥ ਕਰਮਾਕਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਰ, ਫ੍ਰੈਂਚ ਮੋਟਰ ਕਾਰ ਕੰਪਨੀ (1), ਆਖਰੀ ਕੇਸ ਮੁਹੰਮਦ ਮਤੀਨ ਕਿਦਵਈ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ) N. E. ਰੇਲਵੇ (2), ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਜੋ ਕਿ P. ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਨਿੰਗ ਸੈਂਡ ਫੋਰਮੈਨ, E.I. 3 ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। (3), ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਹਾਜੀ ਉਮਰ ਬਨਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਐਨ. ਡਬਲਯੂ. ਰੇਲਵੇ (4) ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਕਮਾਲ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਇਹ ਕੇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਿਰਣਾ

ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.-ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ, (1) ਦੀ ਧਾਰਾ 17(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?

1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 Cal. 928

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 All. 180

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1946 Oudh 148

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1941 Sind 191

1936, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਲੁਭਾਇਆ ਭਾਟੀਆ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ- ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਲ-ਗਰੇਵਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸਨ ਕਿ 13 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਤੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 1,130 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਦਸ ਗੁਣਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ ਅੱਧੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

10 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। 23 ਮਈ, 1955 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ

ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ | ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਜਰਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ, ਜੇਕਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕੁੱਲ ਰਕਮ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਤਿੰਨ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਰੋਕੀ ਗਈ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਦਿਸ਼ਾ" ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 27 ਦਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ 1947 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 54 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ "ਦਿਸ਼ਾ" ਸ਼ਬਦ "ਆਰਡਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਛੂਠ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ "ਦਿਸ਼ਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ., ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ: -

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਚੈਨ ਸੀ। 1936 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪੂਰੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।"

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ- ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ- ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵੱਡੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਮਿਸਟਰ ਡੀ.ਐਸ. ਨਹਿਰਾ ਨੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(3) ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 17(ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੈ। 1). ਉਸ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਹਾਜ਼ੀ ਉਮਰ ਬਨਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਐਨ.ਡਬਲਯੂ. ਰੇਲਵੇ (1), ਸੀ.ਐਸ. ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਏ.ਸੀ. ਅਰਮੁਘਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਵਾਹਰ ਮਿੱਲਜ਼, ਲਿਮਿਟੇਡ ਸਲੇਮ ਜੰਕਸ਼ਨ (3), ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਐਮ.ਬੀ. ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਹਮਦੱਤ ਬਾਰਗੇਦੀਆ (4), ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜੋਧਪੁਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5),

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੰਧ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਵੈਸਟਨ, ਜੇ. ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਨਹਿਰਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰਕ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਸੀ.ਐਸ. ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜਜ਼ ਐਕਟ, 1936 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੇ ਧਾਰਾ 17 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਕੇਸ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1941 Sind 191

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 Bom 75

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 Mad. 79

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. Madhya Bhrat 152

(5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਰਾਜਸਥਾਨ 145

ਜਿੱਥੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਹੀ ਨੁਕਤੇ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਏ.ਸੀ. ਅਰੁਮੁਖਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਵਾਹਰ ਮਿੱਲਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, ਸਲੇਮ ਜੰਕਸ਼ਨ (1), ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਜੇ., ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਟੇਟੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17(1) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਯੋਗ ਸੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ "ਦਿਸ਼ਾ" ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਨਾ 84 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਟੇਟੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੈ, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ 'ਦਿਸ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਮੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਹਾਜੀ ਉਮਰ ਬਨਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਐਨ. ਡਬਲਯੂ. ਰੇਲਵੇ (2), ਰਾਜੇਂਦਰਨਾਥ ਕਰਮਾਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਰ, ਫ੍ਰੈਂਚ ਮੇਟਰ ਕਾਰ, ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ (3), ਪੀ. ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਨਿੰਗ ਸ਼ੈੱਡ ਫੋਰਮੈਨ, ਈ.ਆਈ. ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (4), ਖੇਮਾਨੰਦ ਬਨਾਮ ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (5)।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਧ ਕੇਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਅਵਧ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਵਧ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਥਾਮਸ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 Mad. 79

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1941 Sind. 191

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 Cal. 928

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1946 Oudh. 148

(5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1943 All. 243

ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਆਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਕੇਸਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਵਧ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਥਾਮਸ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਐਮ.ਬੀ. ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਹਮਦੱਤ ਬਗਰੇਡੀਆ (1), ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਜੇ., ਪੀ. ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਨਿੰਗ ਸੈਂਡ ਫੋਰਮੈਨ, ਈ.ਆਈ. ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (2) ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਸੈਕਸ਼ਨ 17(1) ਵਿੱਚ "ਦਿਸ਼ਾ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਜੇ. ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ "ਦਿਸ਼ਾ ਕੀਤੀ ਗਈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 15(3) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 15(4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਜੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਯੋਗ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੰਦਭਾਗੀ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਵਧ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰੱਦ ਤੱਕ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਵਾਂਚੂ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਮੋਦੀ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (3), ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ-

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਮੱਧ ਭਾਰਤ 152

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1946 ਅਵਧ। 148

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਰਾਜ. 145

15(3) ਨੇ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਲ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ - ਇਹ ਇਨਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਧਾਰਾ 15(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ 50 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਾਂਗੂ, ਸੀ. ਜੇ. ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਅਵਧ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲੋਂ ਸਿੰਧ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

ਵਿਚ ਮੁਹੰਮਦ. ਮਤੀਨ ਕਿਦਵਈ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ, ਐਨ.ਈ. ਰੇਲਵੇ, ਇਜ਼ਾਤਨਗਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1), ਰਘੁਬਰ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ. ਨੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਲੰਮੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਵਧ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿੰਧ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਤਰਕਹੀਣ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ: -

“ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਟੀਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਟੀਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ”

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 All. 180

ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭੰਡਾਰੀ ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।'

ਸ੍ਰੀ ਡੀ ਐਸ ਨਹਿਰਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜੋ ਕਲਕੱਤਾ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਅਵਧ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਹਿਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 17, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਹੈ, ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਗਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਫੰਡ ਲਈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਨੁਕਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮਕੁੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

